

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖОГОРКУ СОТУНУН
КОНСТИТУЦИЯЛЫК ПАЛАТАСЫНЫН СУДЬЯЛАР КОЛЛЕГИЯСЫНЫН
АНЫКТАМАСЫ**

Мадинов Орозобек Капарбековичтин
кайрылуусун өндүрүшкө кабыл алуудан баш тартуу жөнүндө

2016-жыл 24 июнь

Бишкек шаары

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясы төмөнкү курамында: К.М. Киргизбаев, Ч.О. Осмонова, М.Р. Бобукеева, катчы М.Э. Толобалдиевдин катышуусу менен Мадинов Орозобек Капарбековичтин кайрылуусун карап чыгып, төмөнкүлөрдү

т а п т ы :

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасына 2016-жылдын 19-майында Кыргыз Республикасынын Жазык-процесстик кодексинин 387-беренесинин 1-бөлүгүнүн «Жаңы же жаңыдан ачылган жагдайлар боюнча өндүрүштү козгоо укугу прокурорго» деген ченемдик жобосу, аталган берененин 3-4-бөлүктөрү, 388-беренеси, 389-беренесинин биринчи абзацынын «Жаңы жагдайларды же прокурордун жаңыдан ачылган жагдайлардын болгондугунан улам иш жүргүзүү кайра баштоо жөнүндө корутундусу» деген ченемдик жобосу, аталган берененин 3-бөлүгү Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 20-беренесинин 5-бөлүгүнүн 3-8-пункттарына, 40-беренесинин 1-бөлүгүнө, 93-беренесинин 1-бөлүгүнө, 100-беренесинин 1-бөлүгүнө карама-каршы келет деп табуу жөнүндө О. Мадиновдун өтүнүчүү келип түшкөн.

Кайрылуучу өз өтүнүчүндө, Нарын облусунун Жумгал райондук сотунун 2014-жылдын 21-апрелиндеги өкүмү менен Акынбаев Т.Ж. Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жаза кодексинин 97-беренесинин 2-бөлүгүнүн 6-

пункту менен күнөөлүү деп табылып, үй-мүлкүн конфискациялоо менен 15 жылга эркинен ажыратылгандыгын көрсөтөт.

Ошондой эле Нарын областтык сотунун жазык иштери жана административдик укук бузуулар жөнүндө иштер боюнча соттук коллегиясынын 2014-жылдын 4-июнундагы өкүмү менен Акынбаев Т.Ж. Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жаза кодексинин 97-беренесинин 2-бөлүгүнүн 6-пункту менен күнөөлүү деп табылып, 17 жылга экрекинен ажыратылгандыгын, Кыргыз Республикасынын «Адам укуктарынын жалпыга таанылгын декларациясынын 65-жылдыгына байланыштуу мунаапыс жөнүндө» мыйзамынын 3-беренесинин 1-бөлүгүнүн 5-пунктуна ылайык, берилген жазанын бештен бир бөлүгү кыскартылгандыгын көрсөтөт.

Мындан ары, соттолуучунун жана жабырлануучунун жактоочуларынын жогоруда кабыл алынган соттук өкүмдөрүнө карата көзөмөл иретиндеги даттануулары келтирилип, Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун жазык иштери жана административдик укук бузуулар жөнүндө иштер боюнча соттук коллегиясынын 2014-жылдын 23-июлундагы токтомунун негизинде Акынбаев Т.Ж. жөнүндөгү Нарын областтык сотунун жазык иштери жана административдик укук бузуулар жөнүндө иштер боюнча соттук коллегиясынын 2014-жылдын 4-июнундагы өкүмү күчүндө калтырылган.

Мындан тышкary, Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун жазык иштери жана административдик укук бузуулар жөнүндө иштер боюнча соттук коллегиясы 2014-жылдын 30-июлунда көрсөтүлгөн кылмыш иши боюнча өзүнүн экинчи токтомун кабыл алып, анын жүйөлөштүрүү бөлүгүндө: «соттолгон Акынбаев Ж.Т. жергиликтүү соттордун өкүмдөрүндө көрсөтүлгөн жагдайда жабырлануучу Т. Мырзаголованы атайлап өзгөчө мыкаачылык менен өлтүргөн деген сот органдарынын тыянактары ар тараптан жана толук изилденилген далилдерге негизделингени иштин материалдарынан көрүнөт», - деп, жогорудагы Нарын областтык сотунун 2014-жылдын 4-июнундагы өкүмүн күчүндө калтырган.

Ошондон улам, жогоруда көрсөтүлгөн Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун 2014-жылдын 23-июлундагы жана 2014-жылдын 30-июлундагы токтомдоруна карата жаңы ачылган жагдайлар боюнча жазык ишин жүргүзүүнү кайра баштоо жөнүндө Ж. Акынбаевдин жактоочусу О. Мадинов тарабынан арыз берилген.

Аталган арызга Кыргыз Республикасынын Жогорку соту 2016-жылдын 11-апрелинде № 4-0/16 УД сандуу каты менен жооп берип, анда Кыргыз Республикасынын Жазык-процесстик кодексинин 384, 387-беренелеринин талаптарына ылайык, жаңы ачылган жагдайлар боюнча жазык ишин козгоо

тууралуу арыз менен прокуратура органдарына кайрылууга укуктуу экендиги көрсөтүлүп, жазык иши Жумгал райондук сотуна кайтарылган.

Бирок О. Мадинов өз кайрылуусунда Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 104-беренесинде белгиленгендей, прокуратура органдарына жаңы же жаңыдан ачылган жагдайлар боюнча өндүрүштү козгоо укугу каралбаганын көрсөтөт.

Мындай жагдайда, прокуратура органдары кабыл алынган соттук актыларга карата жаңы же жаңыдан ачылган жагдайлар боюнча өндүрүштү козгоосу күмөн жаратканын билдириет.

Ошону менен бирге, Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 20-беренесинин 5-бөлүгүнүн 3, 8-пункттарына, 26-беренесинин 4-бөлүгүнө, 40-беренесинин 1-бөлүгүнө, 93-беренесинин 1-бөлүгүнө, 100-беренесинин 1-бөлүгүнүнө таянып, сот адилеттүүлүгүн жүргүзүү негиздерине караштуу адамдын жана жарандын укуктары менен эркиндиктерин өз өтүнүчүндө белгилейт.

Ошонун негизинде, О. Мадинов Кыргыз Республикасынын Жазык-процесстик кодексинин 387-беренесинин 1-бөлүгүнүн «Жаңы же жаңыдан ачылган жагдайлар боюнча өндүрүштү козгоо укугу прокурорго» деген ченемдик жобосу, аталган берененин 3-4-бөлүктөрү, 388-беренеси, 389-беренесинин биринчи абзацынын «Жаңы жагдайларды же прокурордун жаңыдан ачылган жагдайлардын болгондугунан улам иш жүргүзүү кайра баштоо жөнүндө корутундусу» деген ченемдик жобосу, аталган берененин 3-бөлүгү Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 20-беренесинин 5-бөлүгүнүн 3-8-пункттарына, 40-беренесинин 1-бөлүгүнө, 93-беренесинин 1-бөлүгүнө, 100-беренесинин 1-бөлүгүнө карама-каршы келет деп таап берүүнү өтүнөт.

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясы О. Мадиновдун өтүнүчүн жана ага тиркелген материалдарды изилдеп чыгып, «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык мыйзамдын 28-беренесинин 2-бөлүгүнүн негизинде текшерүү жүргүзгөн судья К.М. Киргизбаевдин маалыматын угуп, төмөнкү жыйынтыкка келди.

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясы, кайрылууну өндүрүшкө кабыл алуу маселесин чечүүдө, кайрылуунун мазмуну жана таризи «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык мыйзамдын талаптарына ылайык келүүсүн аныктайт. Тактап айтканда, аталган конституциялык мыйзамдын 25-беренеси, кайрылууга коюлуучу жалпы талаптарды бекитип, бул берененин 8-, 9-пункттарына

ылайык, кайрылууда конкреттүү, конституциялык мыйзамда көрсөтүлгөн кайрылууну кароо негиздери, кайрылуучунун коюлган маселе боюнча пикири жана аны Конституциянын ченемдерине шилтеме менен укуктук негиздемеси көрсөтүлүгө тийиш. Бул, конституциялуулугун талашып жаткан ченемдердин жобосу тууралуу кайрылуучунун күмөн саноосу объективдүү негиздемелер менен чындалышы жана так айқындалышы керек экендигин билдирет.

Бирок, кайрылуучу О. Мадинов, конституциялуулугун талашып жаткан ченемдердин жоболору адамдын жана жаарандын кайсы конституциялык укуктарын жана эркиндиктерин бузуп жаткандыгын конкреттүү түрдө тастыктаган эмес, ал эми өтүнүчүндө коюлган маселе боюнча көрсөткөн Кыргыз Республикасынын Конституциясынын ченемдери, жогору турган сот тарабынан ишти кайра каратууга жана соттук коргонууга болгон укугун (20-беренесинин 5-бөлүгүнүн 3-8-пункттары); ар кимге Конституцияда, мыйзамдарда, Кыргыз Республикасы катышуучу болуп саналган эл аралык келишимдерде, эл аралык укуктун жалпыга таанылган принциптеринде жана ченемдеринде каралган анын укуктары менен эркиндигин соттук коргоого кепилдиктер берилүү укугун (40-беренесинин 1-бөлүгү); Кыргыз Республикасында сот адилеттигин сот гана ишке ашырарын жана мыйзамда каралган учурларда жана тартипте Кыргыз Республикасынын жаарандары сот адилеттигин ишке ашырууга катышууга болгон укугун (93-беренесинин 1-бөлүгү); Конституцияга каршы келген ченемдик укуктук актыны сот тарабынан колдонууга тыюу салуу укугун (101-беренесинин 1-бөлүгү) билдирет.

Мындай жагдайларда, судьялар коллегиясы кайрылуучунун пикири укуктук негизделбеген деп эсептейт жана ушул жагдайдын негизинде талашып жаткан ченемдердин жобосунда күмөндүүлүктүн пайда болуусун таппайт. Ал эми, күмөндүүлүктүн пайда болуусу жогоруда аталган конституциялык мыйзамдын 24-беренесине ылайык, Конституциялык палатада каралуучу иштин негизи болуп эсептелет.

«Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык мыйзамдын 28-беренесинин 3-бөлүгүнүн 1-пунктуна ылайык, эгерде кайрылуу мазмуну боюнча аталган конституциялык мыйзамдын талаптарына ылайык келбесе, судьялар коллегиясы кайрылууну өндүрүшкө кабыл алуудан баш тартат.

Жогорулардын негизинде, «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык мыйзамдын 24-беренесинин экинчи абзацын, 25-беренесинин 3-бөлүгүнүн 8, 9-пункттарын,

28-беренесинин 2-бөлүгүн, 3-бөлүгүнүн 1-пунктун жана 5-бөлүгүн жетекчиликке алып, судьялар коллегиясы

а н ы к т а д ы:

1. Мадинов Орозобек Капарбековичтин кайрылуусу өндүрүшкө кабыл алуудан баш тартылсын.
2. Кайрылуу жана ага тиркелген материалдар кайтарылып берилсін.
3. Аныктамага карата Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялық палатасына даттанууга мүмкүн.

Судьялар коллегиясы:

Киргизбаев К.М.

Осмонова Ч.О.

Бобукеева М.Р.

№ 33-о